

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Zoals is aangekondigd in de brief van de eerste ondergetekende van 14 september 1973, waarin mededeling is gedaan van de revaluatie van de gulden, heeft de Regering aan de Raad van de Europese Gemeenschappen voorgesteld de gevolgen van de revaluatie te doen doorwerken in de Nederlandse landbouwprijzen. Dit brengt met zich, dat geen gebruik wordt gemaakt van de regeling, neergelegd in de Verordening van de Raad nr. 974/71 van 12 mei 1971 (Publikatieblad 1971, nr. L 106), zoals die sedertdien is gewijzigd. Volgens deze regeling heft de lid-staat waarvan de munteenheid onder overschrijding van de fluctuatiegrens in waarde is gestegen, in het handelsverkeer met lid-staten en met derde landen voor produkten waarvoor in het kader van de gemeenschappelijke ordening der landbouwmakten in interventie maatregelen is voorzien, bij invoer compenserende bedragen en kent die bij uitvoer toe. Hierdoor zou de prijsvorming van landbouwprodukten geen directe gevolgen van de revaluatie ondervinden.

De Regering acht een dergelijke regeling in het onderhavige geval om de volgende redenen ongewenst. Zij wil in het kader van het door haar gevoerde anti-inflatiebeleid de revaluatie uitdrukkelijk een invloed laten uitoefenen op de prijzen van landbouwprodukten. Zij acht de prijsverlagende invloed die van de revaluatie uitgaat van essentieel belang voor haar streven de loon- en prijs-spiraal te doorbreken. Voorts zou het stelsel van compenserende bedragen bij in- en uitvoer ook voor het intra-Beneluxverkeer moeten gelden. Het zou leiden tot wederinstelling van heffingen bij invoer en toekenning van compenserende bedragen bij uitvoer in het intra-Beneluxverkeer en derhalve een stap terug betekenen bij de op gang zijnde opheffing van de formaliteiten aan de interne grenzen van de Benelux-landen. Met onmiddellijke ingang zou toezicht aan de Nederlands-Belgische grens nodig zijn, met inzet van extra personeel en de noodzaak te voorzien in een passende outillage aan die grens, hetgeen praktisch onmogelijk is.

Het voorstel van de Regering aan de Raad van de Europese Gemeenschappen houdt in, dat de omrekenkoers van de gulden in het gemeenschappelijk landbouwbeleid met het revaluatiepercentage zal worden gewijzigd. Inmiddels heeft de Raad van de Europese Gemeenschappen daartoe besloten. Dit betekent dat binnen het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid alle, in het verleden reeds vastgestelde, prijzen en tevens de heffingen, restituties en toeslagen, die in rekeneenheden zijn en worden vastgesteld, in gulden met het revaluatiepercentage van 5 pct. worden verlaagd.

De gevolgen hiervan zijn dat de in het vooruitzicht gestelde prijzen voor de verschillende landbouwprodukten een verlaging zullen ondergaan en dat daardoor de inkomens in de landbouw zullen verminderen. Het tweede gevolg vergt een voorziening om te voorkomen dat dit leidt tot een onevenredige inkomensderving in de landbouw. Voor deze voorziening, die niet van fiscale aard is en die in wezen strijdig is met de systematiek van de omzetbelasting, wordt noodgedwongen gebruik gemaakt van de technische mogelijkheden die de omzetbelastingwetgeving biedt. Het wetsontwerp bevat een voorstel voor een tijdelijke compensatie in het kader van de omzetbelasting.

De voorgestelde maatregel houdt een wijziging in van de bijzondere landbouwregeling van de omzetbelasting.

Artikel 27 van de Wet op de omzetbelasting 1968 geeft de afnemers van landbouwprodukten het recht 4,25 pct. van het aan hen in rekening gebrachte bedrag in aftrek te brengen op de door hen verschuldigde omzetbelasting. Het - forfaitair - vastgestelde percentage over het in rekening gebrachte bedrag komt globaal overeen met de omzetbelasting, welke drukt op de aan landbouwers geleverde goederen.

In het wetsontwerp wordt voorgesteld dat forfait te brengen op 6,25 percent. Daardoor zal de landbouwer zijn produkten tegen een hogere prijs kunnen verkopen dan zonder deze maatregel het geval zou zijn. Op die wijze vindt de landbouw compensatie voor de derving van inkomsten als gevolg van de door de revaluatie opgetreden prijsdaling.

Ten aanzien van de landbouwers die hebben geopteerd voor het ondernemerschap in de zin van artikel 27, lid 3, van de wet, bevat het wetsvoorstel een voorziening die erop neerkomt dat zij minder belasting behoeven te betalen dan zij ter zake van de door hen verrichte leveringen van landbouwgoederen in rekening brengen.

Er zij op gewezen dat het wetsontwerp geen wijziging brengt in de druk van de omzetbelasting. Voor de consument is de voorgestelde voorziening n.l. van geen betekenis.

De voorgestelde maatregel is om de volgende redenen van tijdelijke aard. Het reële effect van de revaluatie zal begin volgend jaar moeten worden bestudeerd. Tevens zal de ontwikkeling van de inkomens van de landbouwers nader moeten worden gezien tegen de achtergrond van de loon- en prijsontwikkelingen.

Voorts zullen volgend jaar de prijzen van de landbouwprodukten opnieuw moeten worden vastgesteld door de Ministeraad van de Europese Gemeenschappen. Het is dan ook wenselijk deze conjuncturele maatregelen slechts tot 1 april 1974 te laten gelden en tegen die tijd aan de hand van de omstandigheden te beoordelen of nadere maatregelen nodig zijn.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen heeft de voorgestelde maatregel positief beoordeeld.

In verband met het effect dat de maatregel beoogt, is in het wetsontwerp voorgesteld deze op 21 september 1973 te doen ingaan. Met het oog daarop zijn vooruitlopend op de totstandkoming van de wet aanwijzingen gegeven om de maatregel dienovereenkomstig toe te passen.

De kosten van de maatregel voor de schatkist bedragen globaal berekend 130 miljoen gulden.

De Minister van Financiën,

W. F. DUISENBERG.

De Staatssecretaris van Financiën,

A. P. J. M. M. VAN DER STEE.